

وظایف بیمه گذاران در خسارت بیمه های حمل و نقل بین المللی

مدرس:
حمید علیجانی

کلید واژه های موضوع کارگاه

بیمه گذار:

- به چه کسی بیمه گذار می گویند؟
- بیمه گذار ماهیت حقیقی دارد یا حقوقی؟
- به جز بیمه گذار آیا کارکنان و نمایندگان وی نیز وظایفی دارند؟

خسارت:

- مفهوم کلی خسارت
- مفهوم خسارت در قانون بیمه

ماهیت بیمه گذار

□ شخصیت حقیقی

□ شخصیت حقوقی

در جایگاه حقوقی علاوه بر بیمه گذار که می تواند مدیر ریسک شرکت باشد دو شخصیت دیگر نیز در کلوزها تبیین شده است:

الف- کارکنان: افرادی هستند که به طور مستقیم در استخدام بیمه گذار هستند و شامل پیمانکاران مستقل یا نمایندگان نمی شوند.

ب- نمایندگان: شامل طیف گسترده از اشخاص می باشد از قبیل ترخیص کاران گمرک، بازرسان کالا، و کلاء

ماهیت بیمه گذار

اشخاصی که در شرایط عمومی برای آنها وظیفه تعیین شده

۱- در ماده ۸ شرایط عمومی که در مورد وظایف بیمه گذار می باشد همواره بطور یکسان و توأمأ از بیمه گذار، نمایندگان و ذینفعان استفاده شده است.

اشخاصی که در کلوزهای سه گانه برای آنها وظیفه تعیین شده

۲- در کلوزهای سه گانه با توجه به شرایط آن ماده یکی از حالات زیر بکار رفته است:

✓ بیمه گذار،

✓ بیمه گذار، کارکنان

✓ بیمه گذار، کارکنان و نمایندگان

تعریف بیمه گذار بر اساس شرایط عمومی

□ بیمه گذار:

شخصی که پوشش بیمه را اخذ نموده و متعهد به پرداخت حق بیمه

□ ذینفعان:

اعم از بیمه گذار یا غیر آن که حق دریافت خسارت وارد به مورد بیمه

□ نمایندگان ???

تعریف بیمه گذار بر اساس کلوزها

۱- شخصی که خسارت را دریافت می کند

Both to Blame Collision Clause: **This insurance indemnifies the Assured**, in respect of any risk insured herein, against

۲- شخصی که اقدامی انجام می دهد یا داده است

8.1.2.on completion of unloading from the carrying vehicle or other conveyance in or at any other warehouse or place of storage, whether prior to or at the destination named in the contract of insurance, which the **Assured or their employees** elect to use either for storage other than in the ordinary course of transit or for allocation or distribution

تعریف بیمه گذار

۳- شخصی که ادعای خسارت می کند ، اعم از اینکه:

الف- قرارداد بیمه توسط او یا

ب- از سوی او منعقد شده یا

ج- بیمه نامه به او منتقل شده باشد.

15. This insurance

15.1 covers the **Assured** which includes the person **claiming indemnity** either as the **person by** or on **whose behalf** the contract of insurance was effected or as an **assignee**,

تعریف خسارت

❑ خسارت عبارتست از تحقق خطر بیمه شده در قرارداد بیمه به شیوه ای که موجب انجام تعهد بیمه گر شود.

❑ در قانون بیمه واژه خسارت به دو مفهوم زیر آورده شده است.

الف- ضرر و زیان

ب- غرامت

تعریف خسارت

الف - ضرر و زیان

ماده ۱- بیمه عقدی است که به موجب آن یک طرف تعهد می کند در ازاء پرداخت وجه یا جوهی از طرف دیگر در صورت وقوع یا بروز حادثه **خسارت** وارده بر او را جبران نموده

ب - غرامت

ماده ۲۹- درمورد بیمه مال منقول در صورت وقوع حادثه و پرداخت **خسارت** به بیمه گذار بیمه گر از هرگونه مسوولیت در مقابل ثالث بری می شود.

تعریف خسارت

در **کلوزهای سه گانه** به صورت پیش فرض خسارت عبارتست از **آسیب فیزیکی** مورد بیمه اما با توجه به این که در موارد زیر لزومی به آسیب فیزیکی نمی باشد بنابراین در متن کلوزها از واژه آسیب فیزیکی استفاده نشده است:

۱- در صورت عدم امکان تکمیل سفر دریایی (Loss of Adventure)

۲- سهم زیان همگانی (General Average Contribution) و هزینه نجات (Salvage Charges)

۳- هزینه مربوط به جلوگیری از بروز و توسعه خسارت (Sue and Labour Expenses)

طبقه بندی انواع خسارت

طبقه بندی خسارت بر اساس قانون بیمه دریایی انگلستان ۱۹۰۶:

- I. تلف کلی واقعی Actual Total loss
- II. تلف کلی فرضی Constructive Total Loss
- III. خسارت نجات Salvage Loss
- IV. خسارت خاص یا تلف جزئی Particular Average or Partial Loss
- V. هزینه های خاص (including Sue and Labour, Extra Charges) Particular Charges
- VI. زیان همگانی General Average
- VII. هزینه نجات Salvage Charges

وظایف بیمه گذاران طبق قانون بیمه

قبل از وقوع حادثه

- الف. برای **جلوگیری از خسارت** مراقبتی را که عادتاً هرکس از مال خود می نماید نسبت به موضوع بیمه نیز بنماید
- ب. **پرداخت حق بیمه** به نحوه تعیین شده در قرارداد بیمه
- ج. هرگاه در طول مدت بیمه تغییراتی در کیفیت ریسک بیمه شده به وجود آید که موجب **تشدید خطر** شود، بیمه گذار موظف است بلافاصله موضوع را به اطلاع بیمه گر برساند.

وظایف بیمه گذاران طبق قانون بیمه

ماده ۱۵ قانون بیمه

- الف. برای **جلوگیری از خسارت** مراقبتی را که عادتاً هرکس از مال خود می نماید نسبت به موضوع بیمه نیز بنماید **(قبل از وقوع حادثه)**
- ب. در صورت **نزدیک شدن حادثه** یا **وقوع آن** اقداماتی را که برای جلوگیری از سرایت و توسعه خسارت لازم است بعمل آورد.
- ج. اولین زمان امکان و منتهی در ظرف پنج روز از تاریخ اطلاع خود **از وقوع حادثه بیمه گر** را مطلع سازد

وظایف بیمه گذاران طبق قانون بیمه

ماده ۳۰ قانون بیمه

بیمه گر در حدودی که خسارات وارده را قبول یا پرداخت می کند قائم مقام بیمه گذار خواهد بود و اگر بیمه گذار اقدامی کند که منافی با عقد مزبور باشد **در مقابل بیمه گر مسوول شناخته می شود.**

ماده ۱۲ - شرایط عمومی (اصل جانشینی): اگر بیمه گذار اقدامی کند که منافی با این اصل باشد **بیمه گر می تواند به نسبت تأثیر بیمه گذار تمام یا قسمتی از خسارت را پرداخت نکند.**

وظایف بیمه گذاران بر اساس شرایط عمومی

قبل از وقوع حادثه

بر اساس ماده ۴ شرایط عمومی بیمه گذار موظف است کلیه اطلاعات راجع به حمل کالا و دفعات آن از جمله:

➤ مشخصات وسیله یا وسایل حمل،

➤ حداکثر ارزش کالا در هر حمل،

➤ تاریخ حرکت آنها و

➤ بهای هر قسمت از محمولات بیمه شده

را قبل یا بلافاصله بعد از حمل و به هر حال قبل از ورود وسیله حمل به مقصد به بیمه گر اعلام نماید.

در غیر اینصورت بیمه گر حسب مورد بر اساس مواد ۱۲ و ۱۳ قانون بیمه عمل خواهد نمود.

وظایف بیمه گذاران بر اساس شرایط عمومی

- وظایف بیمه گذار مشتمل بر ۶ بند در ماده ۸ شرایط عمومی
- بندهای این ماده را بر اساس نوع خسارت می توان به سه گروه زیر تقسیم بندی کرد:

✓ **گروه یک:** خسارت عدم تحویل یا مفقود شدن

✓ **گروه دو:** خسارت مشهود

✓ **گروه سه:** خسارت نامشهود و یا عدم اطمینان از خسارت

وظایف بیمه گذاران بر اساس شرایط عمومی

گروه یک: خسارت عدم تحویل یا مفقود شدن

بند های ۱ و ۵ ماده ۸ شرایط عمومی

"۱. برای هر بسته‌ای که **مفقود شده** است بلافاصله از متصدیان حمل و یا مقام‌های بندر یا متصرفان دیگر کالای مورد بیمه بطور کتبی درخواست خسارت نمایند."

"۵. در مواردی که مؤسسه حمل **تمام یا قسمتی از کالای مورد بیمه** را به بیمه‌گذار یا نمایندگان و یا ذینفعان وی **تحویل ندهد** نامبردگان موظفند که **پس از تنظیم صورت‌مجلس کسر تخلیه**، گواهی **عدم تحویل** را از مؤسسه مزبور بخواهند."

وظایف بیمه گذاران بر اساس شرایط عمومی

گروه یک: خسارت عدم تحویل یا مفقود شدن

ادامه بند ۵. در صورتی که گواهی عدم تحویل در مواعدهای زیر صادر نشود:

- حمل با کشتی، حداکثر هفت ماه پس از تخلیه کالای مورد بیمه از کشتی.
- حمل با کامیون و قطار، حداکثر هفت ماه پس از ورود وسیله حمل به مرز کشور مقصد.
- حمل با هواپیما، حداکثر سه ماه پس از تخلیه کالای مورد بیمه از هواپیما.

بیمه گذار یا نمایندگان حداکثر طی یک هفته با اظهارنامه رسمی از مؤسسه حمل درخواست خسارت بنمایند و بیمه گر را مطلع کنند.

وظایف بیمه گذاران بر اساس شرایط عمومی

گروه دو: خسارت مشهود

بند های ۲ و ۶ ماده ۸ شرایط عمومی

"۲. در مورد خسارات مشهود قبل از تحویل گرفتن از متصدیان حمل و یا سایر متصرفان کالا بطور کتبی تقاضای بازدید کنند و برای خساراتی که هنگام بازدید مشخص می گردد گواهی مربوطه را که به امضای آنها رسیده باشد دریافت و از نامبردگان درخواست پرداخت خسارت نمایند."

"۶. بیمه گذار یا نمایندگان در مورد خسارت مشهود، چنانچه مورد بیمه در ید متصدیان حمل و نقل است قبل و یا بلافاصله پس از تحویل گرفتن کالا از آنها و چنانچه خسارت در انبار گمرک مشاهده شود، قبل از تحویل گرفتن از انبار ضمن تنظیم صورت مجلس گمرکی مراتب را به بیمه گر اعلام نموده و درخواست بازدید از کالا را بنماید."

وظایف بیمه گذاران بر اساس شرایط عمومی

گروه سه: خسارت نامشهود و یا عدم اطمینان از خسارت

بند های ۳ و ۴ ماده ۸ شرایط عمومی

۳. در مواردی که از سالم بودن کامل کالای مورد بیمه مطمئن نباشند رسید بدون قید و شرط به متصدیان حمل ندهند و با درج موضوع در بارنامه یا رسیدی که به متصدیان حمل می‌دهند حق خود را برای مطالبه خسارت محفوظ نگه‌دارند."

۴. هرگاه موقع تحویل گرفتن کالای مورد بیمه، زیان یا آسیبی مشهود نباشد بیمه‌گذار یا نمایندگان و یا ذینفعان وی باید حداکثر ظرف سه روز از تاریخ تحویل گرفتن کالا و اطلاع از خسارت، مراتب را بطور کتبی به متصدیان حمل اعلام نمایند."

وظایف بیمه گذاران بر اساس شرایط عمومی

مدارک درخواست خسارت عبارتست از:

۱. مدارک مبین پوشش بیمه ای از قبیل بیمه نامه، گواهی بیمه، الحاقیه
۲. مدارک خرید مورد بیمه از قبیل فاکتور، لیست بسته بندی، گواهی مبدأ، گواهی بازرسی مبدأ، گواهی بهداشت
۳. مدارک حمل مورد بیمه از قبیل بارنامه، راهنما، اعلامیه حمل، اعلامیه ورود
۴. مدارک مبین وقوع حادثه و میزان خسارت از قبیل گزارش بازدید و ارزیابی خسارت، گزارش پلیس، گواهی عدم تحویل، صورتمجلس گمرکی، فاکتور تعمیرات، گزارش آزمایشگاه، هزینه های جلوگیری از توسعه خسارت
۵. مدارک بازیافت خسارت از قبیل مکاتبات متبادله با متصدی حمل یا سایر اشخاص ثالث مقصر در حادثه، تضامین کلوپ های کشتی رانی

وظایف بیمه گذاران طبق کلوzeهای سه گانه

قبل از وقوع حادثه

اجتناب از تاخیر

۱۸- از جمله شرایط این بیمه این است که اقدامات بیمه گذار برای حمل کالا در تمام موارد تا حدی که در کنترل وی می باشد، باید با سرعت معقول و به نحو متعارف انجام گیرد.

AVOIDANCE OF DELAY

18. It is a **condition of this insurance** shall act with reasonable despatch in all circumstances within their control that the Assured.

Fedsure General Insurance Ltd v . Carefree Investments (Pty) Ltd

2001

وظایف بیمه گذاران طبق کلوزهای سه گانه

۱۶. بیمه گذار، کارکنان و نمایندگان او در مورد خسارت قابل جبران موظفاند:

(۱۶/۱). هرگونه اقدام معقول که جهت دفع یا به حداقل رساندن چنین خسارتی موثر است را انجام دهند.

(۱۶/۱). امکان اقامه دعوی و احقاق حق علیه حامل کنندگان، تحویل گیرندگان کالا یا هر شخص ثالث را کاملاً حفظ کنند.

در مقابل، بیمه گر علاوه بر سایر خسارات قابل پرداخت تحت این بیمه نامه، هزینه های متناسب و معقولی که بیمه گذار جهت انجام این وظایف متحمل شده است را جبران می نماید.

سایر کلوزهای بین المللی در خصوص وظایف بیمه گذار

TEHRAN CLAUSE

IMPORTANT NOTICE CLAUSE

IMPORTANT INSTRUCTIONS IN EVENT OF CLAIM

INSTITUTE MARINE POLICY GENERAL PROVISIONS (CARGO)

با سپاسی از شما